

INHOUD GEDRAGSCODE EILANDSRAAD

Hoofdstuk 1	Toepassing van de gedragscode
Hoofdstuk 2	De zuiverheid van de besluitvorming
Hoofdstuk 3	Regels rondom belangenverstremgeling
Paragraaf 3.1	Persoonlijk belang
Paragraaf 3.2	Onverenigbare functies en handelingen
Hoofdstuk 4	Regels rondom het voorkomen van corruptie
Paragraaf 4.1	Voorkomen van corruptie
Paragraaf 4.2	Aannemen van geschenken
Paragraaf 4.3	Aannemen van faciliteiten en diensten
Paragraaf 4.4	Aannemen van lunches, diners en recepties
Hoofdstuk 5	Bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, reizen en voorzieningen
Hoofdstuk 6	Regels rondom het gebruik van faciliteiten en middelen van het openbaar lichaam
Hoofdstuk 7	Informatie
Hoofdstuk 8	Regels rondom de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens de eilandsraadvergadering
Hoofdstuk 9	Regels rondom de gedragscode zelf
Bijlagen 1 t/m 6	

Eilandsraadsbesluit van

Archiefnr.

Overwegende:

dat integriteit van politici essentieel is voor hun gezag en het aanzien van de politiek in het algemeen;

dat de eilandsraad ten aanzien van integriteit van zijn raadsleden door het vaststellen van zijn gedragscode beschikt over een extra controlemiddel en zelf voor het publiek ook beter controleerbaar is.

Gelet op:

artikel 16, derde lid, WolBES

GEDRAGSCODE LEDEN EILANDSRAAD

Hoofdstuk 1 Toepassing van de gedragscode

Artikel 1

1. Deze gedragscode is van toepassing op leden van de eilandsraad en voor zoveel mogelijk op de buitengewone leden¹ van een eilandsraadcommissie. Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 en hoofdstuk 5 zijn in beginsel niet van toepassing op buitengewone leden van een eilandsraadcommissie.
2. Elk lid van de eilandsraad en elk buitengewoon lid van een eilandsraadcommissie ontvangt bij het aantreden een exemplaar van deze gedragscode.
3. Eilandsraadsleden zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het handelen in overeenstemming met de in deze gedragscode neergelegde basiswaarden en gedragsafspraken. Een eilandsraadslid is aanspreekbaar op de naleving van deze code. Als een eilandsraadslid voor een dilemma komt te staan, maakt hij of zij dit bespreekbaar in de werkomgeving en houdt rekening met de uitkomst van die coördinatie.
4. In gevallen waarin deze gedragscode niet voorziet vindt coördinatie over eventuele aanpassing plaats in het presidium.
5. In gevallen waarbij toepassing van de gedragscode door eilandsraadsleden niet eenduidig is vindt coördinatie plaats in de vergadering van het presidium. Zo nodig vindt bespreking plaats in de eilandsraad.

¹ Buitengewone leden van een eilandsraadcommissie zijn geen lid van de eilandsraad.

6. De gezaghebber treedt functioneel, als voorzitter van de eilandsraad, op als bewaker en stimulator van bestuurlijke integriteit van de eilandsraad.
7. Deze gedragscode is openbaar en wordt gepubliceerd op de website van het openbaar lichaam, een schriftelijke versie is bij de griffie van de eilandsraad te raadplegen.

Hoofdstuk 2 De zuiverheid van de besluitvorming

Artikel 2

Ieder lid van de eilandsraad bewaakt de zuiverheid van de besluitvorming.

Hoofdstuk 3 Regels rondom belangenverstrengeling

Paragraaf 3.1 Persoonlijk belang

Artikel 3

1. Een eilandsraadslid mag zijn invloed en stem niet gebruiken om een persoonlijk belang veilig te stellen of het belang van een ander of organisatie bij wie hij een persoonlijke betrokkenheid heeft.
2. Een eilandsraadslid moet actief en uit zichzelf de schijn van belangenverstrengeling tegengaan.
3. Indien de onafhankelijke oordeelsvorming van een eilandsraadslid over een onderwerp in het geding kan zijn, geeft hij bij de besluitvorming daarover aan in hoeverre het onderwerp hem persoonlijk aangaat.
4. Een eilandsraadslid die familie- of vriendschapsbetrekkingen of anderszins persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten of zaken aan het openbaar lichaam, onthoudt zich van deelname aan de besluitvorming over de betreffende opdracht.

Paragraaf 3.2 Onverenigbare functies en handelingen

Artikel 4

1. Een eilandsraadslid mag bepaalde in de WolBES² opgesomde functies niet uitoefenen in combinatie met zijn politieke functie (zie Bijlage 1).
2. Een eilandsraadslid mag bepaalde in de WolBES opgesomde overeenkomsten en handelingen niet aangaan in combinatie met zijn politieke functie (zie Bijlage 2)

² Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Artikel 5

1. Een eilandsraadslid maakt openbaar welke betaalde en onbetaalde functies hij of zij vervult (zie Bijlage 3).
2. Door de eilandgriffier wordt zorg gedragen voor een geactualiseerde openbare lijst met functies van raadsleden. Op deze lijst wordt tevens vermeld voor welke organisatie de functie wordt verricht, en of de werkzaamheden al dan niet bezoldigd zijn.
3. Een eilandsraadslid vervult geen nevenfuncties waarbij sprake is of kan zijn van strijdigheid met het belang van het openbaar lichaam of die een structureel risico vormen voor een integere invulling van zijn politieke functie.
4. Een eilandsraadslid behoudt geen inkomsten uit hoofde van een ‘qualitate qua’ nevenfunctie, tenzij dat op grond van de wet geheel of gedeeltelijk is toegestaan. De inkomsten – uitgezonderd onkosten - worden gestort in de kas van het openbaar lichaam.
5. Onkosten vanwege nevenfuncties die niet ‘qualitate qua’ worden vervuld komen niet ten laste van het openbaar lichaam.

Artikel 6

Oud-eilandsraadsleden worden gedurende een jaar na het eind van de zittingstermijn uitgesloten van het, buiten dienstbetrekking, tegen beloning verrichten van werkzaamheden bij het openbaar lichaam.

Hoofdstuk 4 Regels rondom het voorkomen van corruptie³

Paragraaf 4.1 Voorkomen van corruptie

Artikel 7

Een eilandsraadslid mag zijn of haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen of diensten die hem of haar zijn gegeven of in het vooruitzicht zijn gesteld (zie Bijlage 4).

Artikel 8

Een raadslid moet actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegengaan.

³ Conform de eed (verklaring en belofte) bij de benoeming tot eilandsraadslid, artikel 15, WolBES, vgl. ook artikel 29, WolBES, zie Bijlage 4.

Paragraaf 4.2 Aannemen van geschenken

Artikel 9

Eilandsraadsleden nemen geen geschenken in geld aan die hun uit hoofde of vanwege hun functie worden aangeboden. In het algemeen nemen zij geen geschenken aan waarvan de indruk bestaat of waarbij de bedoeling is dat een tegenprestatie wordt verlangd.

Artikel 10

1. Geschenken die eilandsraadsleden uit hoofde van hun ambt ontvangen, met uitzondering van de geschenken bedoeld in het zesde lid, worden binnen 7 dagen gemeld aan de eilandgriffier.
2. Geschenken aan eilandsraadsleden met een waarde van meer dan USD 50, met uitzondering van de gevallen genoemd in het zesde lid, onderdeel b, worden eigendom van het openbaar lichaam. Het openbaar lichaam geeft hieraan een passende bestemming.
3. Een raadslid mag bij uitzondering een geschenk van maximaal USD 50 niet teruggeven of terugsturen in gevallen waarin het terugsturen de gever ernstig zou kwetsen of bijzonder in verlegenheid zou brengen; of als het teruggeven of terugsturen om praktische redenen onwerkbaar is.
4. Als geschenken om een van de in het derde lid genoemde redenen niet zijn teruggegeven of -gestuurd wordt dit binnen 7 dagen gemeld aan de eilandgriffier. De geschenken worden dan eigendom van het openbaar lichaam en er wordt een bestemming voor gezocht.
5. De eilandgriffier registreert de geschenken en hun bestemming. Het register is openbaar.
6. Geschenken die niet hoeven te worden gemeld zijn:
 - a. geschenken met een waarde van maximaal USD 50,-⁴, en
 - b. geschenken ontvangen in de periode van 1 december tot 6 januari van het direct daaropvolgende kalenderjaar⁵ met een waarde van maximaal USD 100,-.

⁴ In verreweg de meeste Nederlandse gemeenten is in de gedragscode gemeenteraadsleden/wethouders bepaald dat geschenken met een waarde van maximaal 50 Euro mogen worden aangenomen en dat deze geschenken niet hoeven te worden gemeld.

⁵ Een sterk gewortelde traditie van vele jaren in Bonaire (en overige eilanden ex-Nederlandse Antillen) is dat in de kerstperiode (relatie)geschenken meestal bestaande uit een mand met versnaperingen, wijn, etc. door m.n. bedrijven maar ook privépersonen aan eilandsraadsleden worden aangeboden. Dit kan worden beschouwd als een dankzegging voor hun werkzaamheden t.b.v. het openbaar lichaam in het jaar dat bijna voorbij is. De gevers vinden het erg belangrijk om dan -één maal per jaar- zo'n geste te doen en met een mooie mand voor de dag te komen en zouden het als een belediging ervaren als hun geschenk(mand) geweigerd werd.

Artikel 11

1. Geschenken en giften worden niet op het huisadres ontvangen.
2. Aanbiedingen voor privéwerkzaamheden of kortingen op privégoederen worden niet geaccepteerd.

Paragraaf 4.3 Aannemen van faciliteiten en diensten

Artikel 12

Een eilandsraadslid accepteert geen faciliteiten en diensten van derden die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden.

Artikel 13

Een eilandsraadslid accepteert per uitzondering faciliteiten of diensten van derden als het weigeren ervan het raadswerk onmogelijk of onwerkbaar zou maken en de schijn van corruptie minimaal is.

Artikel 14

Een eilandsraadslid gebruikt faciliteiten of diensten van derden die uit hoofde of vanwege de raadsfunctie worden aangeboden, niet voor privédoeleinden.

Paragraaf 4.4 Aannemen van lunches, diners en recepties

Artikel 15

Een eilandsraadslid accepteert lunches, diners en recepties die door derden worden betaald alleen als dat voor het raadswerk noodzakelijk is en de schijn van corruptie minimaal is.

Hoofdstuk 5 Bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, reizen⁶ en voorzieningen

Artikel 16

1. Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een eilandsraadslid is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.
2. Een eilandsraadslid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.
3. In geval van twijfel omtrent een declaratie of over het correct gebruik van een credit card van het openbaar lichaam wordt dit voorgelegd aan de voorzitter van de eilandsraad.

Artikel 17

Een eilandsraadslid accepteert werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door derden worden betaald alleen bij hoge uitzondering. Een dergelijke invitatie dient altijd vooraf schriftelijk te worden medegedeeld aan de eilandsraad. De invitatie mag alleen worden geaccepteerd als het bezoek aantoonbaar van groot belang is voor het openbaar lichaam en de schijn van corruptie minimaal is. Van een dergelijk werkbezoek wordt altijd een verslag gemaakt voor de eilandsraad.

Artikel 18

1. Een eilandsraadslid deelt het voornemen tot een buitenlandse reis of een uitnodiging daartoe vooraf schriftelijk mede aan de eilandsraad en verschaft daarbij informatie over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.
2. Het ten laste van het openbaar lichaam meereizen van de partner van een eilandsraadslid naar en in het buitenland is uitsluitend toegestaan wanneer dit gebeurt op uitnodiging van de ontvangende partij en het belang van het openbaar lichaam daarmee gediend is. Het meereizen van de partner wordt bij de besluitvorming betrokken.
3. Het anderszins meereizen naar en in het buitenland van derden op kosten van het openbaar lichaam is niet toegestaan. Het meereizen van derden op eigen kosten is in beginsel toegestaan en wordt in dat geval bij de besluitvorming betrokken.

Artikel 19

Het verlengen van een buitenlandse dienstreis voor privédoeleinden is toegestaan, mits dit is betrokken bij de besluitvorming. De extra reis- en verblijfkosten komen volledig voor rekening van het betreffende eilandsraadslid.

Artikel 20

Gebruik van eigendommen of voorzieningen van het openbaar lichaam voor privédoeleinden is niet toegestaan tenzij het betreft de bruikleen van een fax, mobiele telefoon en computer die mede voor privédoeleinden kunnen worden gebruikt.

⁶ Onder een reis wordt verstaan een reis buiten Bonaire, inbegrepen reizen naar Aruba, Curaçao, Sint Maarten, of naar Sint Eustatius, Saba en Nederland.

Hoofdstuk 6 Regels rondom het gebruik van faciliteiten en middelen van het openbaar lichaam

Artikel 21

Een eilandsraadslid maakt geen gebruik van eigendommen of voorzieningen van het openbaar lichaam voor privédoeleinden.

Artikel 22

Een eilandsraadslid houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals fractiekamers, computerapparatuur met toebehoren, telefoon, fax en dergelijke (zie Bijlage 5)

Artikel 23

Een eilandsraadslid houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld met betrekking tot onkostenvergoedingen en declaraties (zie Bijlage 6).

Hoofdstuk 7 Informatie

Artikel 24

1. Eilandsraadsleden gaan zorgvuldig om met informatie waarover zij door hun functie beschikken en gebruiken deze alleen ten behoeve van het doel waarvoor die informatie is verstrekt.
2. Een eilandsraadslid maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.
3. Een eilandsraadslid houdt geen informatie achter, tenzij deze geheim of vertrouwelijk is en het niet geven van informatie mogelijk is op grond van de Wet openbaarheid van bestuur BES.

Artikel 25

Eilandsraadsleden die de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, zijn verplicht tot geheimhouding van die gegevens. Behalve als de wet hun tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Artikel 26

1. Eilandsraadsleden gaan vertrouwelijk om met privacygevoelige gegevens en dragen er zorg voor dat zij informatie zodanig beheren dat onbevoegden daarvan geen kennis kunnen nemen.
2. Eilandsraadsleden zorgen ervoor dat stukken met vertrouwelijke gegevens veilig worden opgeborgen en dat computerbestanden beveiligd zijn.

Artikel 27

Eilandsraadsleden gaan verantwoord om met de e-mail, internetfaciliteiten en de sociale media van het openbaar lichaam.

Hoofdstuk 8 Regels rondom de onderlinge omgang en de gang van zaken tijdens de eilandsraadvergadering

Artikel 28

Eilandsraadsleden gaan respectvol met elkaar om. Eilandsraadsleden gaan respectvol met de eilandgedeputeerden en de gezaghebber om

Artikel 29

Eilandsraadsleden bejegenen elkaar correct in woord, gebaar en geschrift. Eilandsraadsleden bejegenen de eilandgedeputeerden en de gezaghebber correct in woord, gebaar en geschrift.

Artikel 30

Een eilandsraadslid onthoudt zich van machtsmisbruik, seksuele intimidatie en agressie.

Artikel 31

Eilandsraadsleden houden zich tijdens de vergaderingen van de eilandsraad aan het reglement van orde en volgen de aanwijzingen van de voorzitter op.

Hoofdstuk 9 Regels rondom de gedragscode zelf

Artikel 32

1. De eilandsraad stelt de gedragscode vast voor de eilandsraad, het bestuurscollege en de gezaghebber.

Artikel 33

1. De eilandsraad ziet erop toe dat de eilandgedeputeerden de gedragscode van de eilandgedeputeerden naleven.
2. De eilandsraad ziet erop toe dat de gezaghebber de gedragscode van de gezaghebber naleeft.
3. De eilandsraad ziet erop toe dat de eilandsraad, de fracties, de individuele eilandsraadsleden en de buitengewone leden van eilandsraadcommissies de gedragscode van de eilandsraad naleven.

Artikel 34

1. De eilandsraad kan besluiten tot het instellen van een vertrouwenspersoon waar eilandsraadsleden met hun dilemma's terecht kunnen.
2. Als het vermoeden bestaat dat een eilandsraadslid zich niet aan deze gedragscode houdt kan de voorzitter van de eilandsraad een onderzoek instellen. De voorzitter kan dit uit eigen beweging doen of op verzoek van twee of meer leden van de eilandsraad. Artikel 1, vierde en vijfde lid, is van toepassing. Afhankelijk van de aard en omvang van het vermoeden kan de eilandsraad besluiten tot een extern onderzoek.
3. De eilandsraad kan bij schending van de gedragscode door een eilandsraadslid besluiten tot het bespreken hiervan met het betreffende raadslid⁷. Indien herhaaldelijk bespreken niet heeft geholpen kan de eilandsraad besluiten het betreffende eilandsraadslid aan te spreken⁸. Het eilandsraadslid in kwestie onthoudt zich bij het besluit over het aanspreken van stemming.
4. Indien het vermoeden bestaat dat er strafrechtelijke aspecten kleven aan het handelen van een eilandsraadslid brengt de voorzitter dit ter kennis van het openbaar ministerie.

De gezaghebber

De eilandgriffier

⁷ Het besluit tot bespreking met het betreffende raadslid wordt genomen in een besloten eilandsraadsvergadering. Bespreking vindt plaats in een besloten vergadering van de eilandsraad, op basis van een schriftelijk verzoek van twee of meer raadsleden met verwijzing naar het betreffende artikel van de gedragscode, met motivering.

⁸ Procedure aanspreken: het gedragsonderdeel waarop wordt aangesproken wordt schriftelijk benoemd met verwijzing naar het betreffende artikel van de gedragscode, met motivering, het eilandsraadslid wordt ten minste 48 uur vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld van het 'aanspreken'. Het 'aanspreken' vindt plaats in een besloten eilandsraadsvergadering. Met 'herhaaldelijk' wordt bedoeld meer dan 2 keer binnen 3 maanden. Het 'aanspreken' vindt plaats met toepassing van alle principes van hoor en wederhoor.

BIJLAGE 1

Artikel 14, Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (WolBES) Onverenigbare functies

1. Een lid van de eilandsraad is niet tevens:
 - a. minister;
 - b. staatssecretaris;
 - c. lid van de Raad van State;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. Nationale ombudsman;
 - f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
 - g. Rijksvertegenwoordiger;
 - h. gezaghebber;
 - i. eilandgedeputeerde;
 - j. lid van de gezamenlijke rekenkamer;
 - k. gezamenlijke ombudsman of lid van de gezamenlijke ombudscommissie;
 - l. ambtenaar, door of vanwege het bestuur van een openbaar lichaam aangesteld of daaraan ondergeschikt;
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onderdeel i, kan een lid van de eilandsraad tevens eilandgedeputeerde zijn van het openbaar lichaam waar hij lid van de eilandsraad is gedurende het tijdvak dat:
 - a. aanvangt op de dag van de stemming voor de verkiezing van de leden van de eilandsraad en eindigt op het tijdstip waarop de eilandgedeputeerden ingevolge artikel 54, eerste lid, WolBES aftreden, of
 - b. aanvangt op het tijdstip van zijn benoeming tot eilandgedeputeerde en eindigt op het tijdstip met ingang waarvan de geloofsbrief van zijn opvolger als lid van de eilandsraad is goedgekeurd of waarop het centraal stembureau heeft beslist dat geen opvolger kan worden benoemd.
3. Het lid van de eilandsraad bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt geacht ontslag te nemen als lid van de eilandsraad met ingang van het tijdstip waarop hij zijn benoeming tot eilandgedeputeerde aanvaardt. Artikel X 6 van de Kieswet is van overeenkomstige toepassing.
4. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onderdeel l, kan een lid van de eilandsraad tevens zijn:
 - a. ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - b. vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;
 - c. ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs;
 - d. ambtenaar werkzaam in een bij eilandsverordening van de eilandsraad van het openbaar lichaam Sint Eustatius en Saba aan te wijzen functie, die niet zodanige bevoegdheden of verantwoordelijkheden meebrengt, dat voor belangenverstremeling moet worden gevreesd.

VERVOLG BIJLAGE 1

5. Een eilandsverordening als bedoeld in het vierde lid, onderdeel d, wordt ten minste vier maanden voor de dag van kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de eilandsraad vastgesteld en behoeft de goedkeuring van de Rijksvertegenwoordiger.

BIJLAGE 2

Artikel 16, WolBES, Voorkomen belangenverstremgeling

1. Een lid van de eilandsraad mag niet:
 - a. als advocaat, procureur of adviseur in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van het openbaar lichaam of het eilandsbestuur dan wel ten behoeve van de wederpartij van het openbaar lichaam of het eilandsbestuur;
 - b. als gemachtigde in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de wederpartij van het openbaar lichaam of het eilandsbestuur;
 - c. als vertegenwoordiger of adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het met het openbaar lichaam aangaan van:
 - 1°. overeenkomsten als bedoeld in onderdeel d;
 - 2°. overeenkomsten tot het leveren van onroerende zaken aan het openbaar lichaam;
 - d. rechtstreeks of middellijk een overeenkomst aangaan betreffende:
 - 1°. het aannemen van werk ten behoeve van het openbaar lichaam;
 - 2°. het buiten dienstbetrekking tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van het openbaar lichaam;
 - 3°. het leveren van roerende zaken anders dan om niet aan het openbaar lichaam;
 - 4°. het verhuren van roerende zaken aan het openbaar lichaam;
 - 5°. het verwerven van betwiste vorderingen ten laste van het openbaar lichaam;
 - 6°. het van het openbaar lichaam onderhands verwerven van onroerende zaken of beperkte rechten waaraan deze zijn onderworpen;
 - 7°. het onderhands huren of pachten van het openbaar lichaam.
2. Van het eerste lid, aanhef en onderdeel d, kan de Rijksvertegenwoordiger ontheffing verlenen.
3. De eilandsraad stelt voor zijn leden een gedragscode vast.

BIJLAGE 3

Artikel 13, WolBES, Bekendmaking nevenfuncties

1. De leden van de eilandsraad maken openbaar welke andere functies dan het lidmaatschap van de eilandsraad zij vervullen.
2. De openbaarmaking vindt plaats terstond na benoeming tot lid van de eilandsraad of na aanvaarding van een andere functie en geschiedt door terinzagelegging van een opgave van de functies op het bestuurskantoor van het openbaar lichaam⁹.

⁹ Ter inzage leggen geschiedt in het gebouw van de eilandsraad bij de eilandgriffier.

BIJLAGE 4**Artikel 15, WolBES, tekst van de eed (verklaring en belofte) bij benoeming tot eilandsraadslid**

1. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de leden van de eilandsraad in de vergadering in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

«Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot lid van de eilandsraad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de eilandsraad naar eer en geweten zal vervullen. Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!»
(«Dat verklaar en beloof ik!»)

2. In plaats van in het Nederlands kan de eed (verklaring en belofte) in het Papiaments of het Engels worden afgelegd.

3. Wanneer de eed (verklaring en belofte) in het Papiaments wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed (verklaring en belofte) als volgt:

«Mi ta hura (deklará) ku pa mi nombramentu den e kargo o funshon di miembro di konseho insular mi no a duna ni primintí, ni direkta- ni indirektamente, bou di ningun nòmber ni denominashon ni preteksto, ningun regalo ni favor. Mi ta hura (deklará i primintí) ku mi no a risibí ni mi no a aseptá, ni lo mi no aseptá, ni direkta- ni indirektamente, ningun regalo ni ningun promesa di hasi algu o laga di hasi algu den e kargo o funshon en kuestion. Mi ta hura (primintí) ku lo mi ta fiel na Konstitushon, ku lo mi kumpli ku lei i ku lo mi kumpli ku mi obligashonnan komo miembro di konseho insular segun mi konsenshi i honor. Ku Dios Todopoderoso yudami!»
(«Esei mi ta deklará i primintí!»)

4. Wanneer de eed (verklaring en belofte) in het Engels wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed (verklaring en belofte) als volgt:

«I swear (affirm) that I neither gave nor promised any gift or favour, either directly or indirectly, under any name or pretext whatsoever, in order to be appointed member of the island council. I swear (affirm and promise) that I have made no gift or promise, and shall accept no gift or promise, either directly or indirectly, in order to do or to omit to do anything in the course of my duties. I swear (promise) that I will bear allegiance to the Constitution, that I will observe the laws and that I will perform my duties as member of the island council in good faith. So help me God Almighty! »
(«This I affirm and promise! »)

VERVOLG BIJLAGE 4

Artikel 29, WolBES, Verbod deelname aan stemming

1. Een lid van de eilandsraad neemt niet deel aan de stemming over:
 - a. Een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;
 - b. De vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.
2. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het deelnemen aan de stemming verstaan het inleveren van een stembriefje.
3. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.
4. Het eerste lid is niet van toepassing bij het besluit betreffende de toelating van de na periodieke verkiezing benoemde leden.

BIJLAGE 5

Gebruik interne voorzieningen van algemene aard¹⁰

Gedragsafspraken op te stellen door de eilandgriffier

¹⁰ Artikel 22, gedragscode: Een eilandsraadslid houdt zich aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals fractiekamers, computerapparatuur met toebehoren, telefoon, fax en dergelijke

BIJLAGE 6

Procedures onkostenvergoedingen en declaraties¹¹

Gedragsafspraken op te stellen door de eilandgriffier.

¹¹ Artikel 23, gedragscode: Een eilandsraadslid houdt zich aan het beleid en de procedures met betrekking tot onkostenvergoedingen en declaraties.